

Möte med Sveriges längsta djur - Vägrenen!

Foto Lotta Norman

Södra Fjällen

Torsdag 8 Juni – måndag 12 Juni 2023

Stockholms Ornitologiska Förening

www.stof.nu

Res med Stockholms Ornitologiska Förening – prisvärda resor för medlemmarna
med ledare som ställer upp ideellt

Reserapport från Södra Fjällen 8 – 12 juni 2023

Torsdag den 8 juni

Resan började på Stockholms Central, vi var 16 deltagare. Efter ett snabbt tågbyte i Gävle fortsatte vi mot Borlänge där två minibussar väntade. Vårt första stopp blev Limsjön vid Leksand. Fågeltornet stod i en trädunge så utsikten var lite begränsad. Vi såg och hörde en del fåglar som, brun kärrhök, kärrsångare, törnsångare för att nämna några. Nu blev det gott att äta av den medhavda matsäcken innan vi fortsatte mot Fulufjällets Nationalpark och Njupeskärsfallet. I Särna blev det ett kort toa- och glasstopp. Några timmar senare var vi framme vid dagens stora mål, Fulufjällets Nationalpark. Först gick vi till Naturrum där vi fick lite information om fågelobsar i området, sedan fortsatte vi upp mot fjället. Utsikten mot Njupeskärsfallet var fantastisk och vi stannade och spanade där innan vi fortsatte längre upp på fjället.

Ännu mer fjällkänsla blev det när vi pulsade brant uppför i kvarliggande snö. Nu var vi ovanför vattenfallet och passade på att titta på världens äldsta träd, granen Old Tjicko. Runt trädet har det byggts ett skyddande staket som skulle invigas dagen efter. Man känner sig lite ödmjuk inför ett 9550 år gammalt träd. Vi hade hoppats på att få se jaktfalk här uppe, vi såg lite andra fåglar, bland annat, lövsångare och stenskvätta, men falken visade sig inte idag. När vi kom ner till vattenfallet fick vi, de flesta av oss, se forsärlor. Nedfärden gick längs med forsen och vid en liten fjällbäck kunde vi dricka gott kallt vatten och fylla på våra flaskor. Nere vid parkeringen träffade vi ett gäng fågelskådande Göteborgare. De tipsade oss om lavskrikor som hade syntts till i närheten, tyvärr såg vi inga.

Det började bli sent och vi fortsatte mot Idre Fjälls anläggning för att checka in för natten. Här såg vi våra första renar, de gick och betade utanför huset som vi skulle bo i. Dagen avslutades med lite egen mat och en genomgång av de fåglar vi hade sett under dagen, summan blev 38 arter.

Till Topps!

Foto Lotta Norman

Forsärla i Njupekär

Foto: Per Johannesson

Fjällpipare Nipfjället Foto: Per Johannesson

Fredag den 9 juni

Vi klev upp tidigt, gjorde i ordning frukost, fixade rummen, packade in allt i bilarna och styrde färden mot Nipfjället där vi hoppades att få se en del fjällfåglar. Bland de första fåglarna vi såg var en gök som några ängspioplärkor försökte skrämma i väg, det gick nog inte så bra.... Här träffade vi också på Göteborgarna från igår och de visade oss på en fjällpipare som troligen låg på ägg. I gengäld kunde vi tipsa dem om ett par fjällripor. Häruppe såg vi även en kungsörn, ringtrast och en tornfalk. Efter en lyckad spaning återvände vi till Idre Fjäll för lunch. Efter lunchen fortsatte vi mot Funäsdalen längs väg 311, ett stopp gjordes vid Sörvattensjön och Övre Sörvattnet där såg vi en strömstare.

Vad har vi i kikaren?

Foto: Lotta Norman

Jo - denna vackra Fjällriphanne! Foto: Per Johannesson

I Funäsdalen skulle vi bo i Gamla Prästgården som ligger mot Funäsdalsberget och har utsikt över Funäsdalsjön. Det kändes väldigt lyxigt och vi hade hela huset för oss själva. Och här hade vi också väldigt goda spaningsmöjligheter, både på baksidan mot berget och från verandan ut mot sjön. Redan första dagen såg vi smålom, svärta och sjöorre från huset. Efter inkvartering, matinköp, middag och en stunds vila åkte vi upp mot Flatruet för dubbelbeckasinspel. Det gjordes flera stopp på vägen dit för att spana efter rovfåglar och fjällfåglar. Vi stannade bland annat vid Mittån i Mittådalen innan vi kom upp till Flatruet. Övriga platser vi stannade vid var Djuptjärnen, Renslakteriet, Falkvålen och Vägverksstugan. Några av fåglarna vi såg var tjäderhöna, blåhake och ljungpipare, varav många stod nära vägen och lyste i solskenet, och där såg vi också en jagande fjälllabb.

Vår förväntan var stor och Per H hade ett bra tips om var på Flatruet fåglarna skulle vara. Vi kom dit runt halv nio, där var redan en hel del skådare och fotografer. Redan från början hördes svaga "uppsjungningar" och några fåglar skymtade flygande i buskarna. Solen gick ned mot fjällen bakom oss, det var en fantastiskt vacker kväll. Efter en lång väntan började fåglarna höras alltmer och till slut såg vi några spelande fåglar i buskarna, en hoppade upp på en liten tuva fullt synlig och nu var spelet i gång och det var bara att njuta (och fota) Många timmar senare var det läggdags, ingen genomgång den här kvällen.

Spelande Dubbelbeckasin

Foto: Per Johannesson

Lördag 10 juni

Lite trötta men laddade för en ny dags skådning åkte vi mot Flatruet, stoppen blev ungefär som igår. Vi fick se en dalripa vid en sjö nära Mittådalen. När vi kom till Mittån stannade vi för att se om strömstaren skulle visa sig, det gjorde den inte, men vi träffade Jon Henrik Fjällgrens pappa som visade oss var den hade sitt bo under bron. Boet låg alldeles under vägbanan på en stålbjälke, också en plats att växa upp på!

Från Vägverksstugan gjorde vi en liten vandring runt de små tjärnarna i området, ett av målen var att se smalnäbbad simsnäppa. Vi hade tur och såg flera stycken som simmade runt och jagade efter vatteninsekter på flera av tjärnarna. Runt omkring såg vi spår efter lämlar och även en ripas boplats, två fjällabbar skymtade framför oss. De var ganska långt bort men fullt synliga.

Hela gruppen spanar efter lappsparv och smalnäbbad simsnäppa vid Flatruets tjärnar. Fångad av naturfotografen Ulf Lofterud

Väldigt synliga var fyra brushanar som hade en spelplats i solen uppe på en höjd nära parkeringen. De var nära och såg nästan överkliga ut i solskenet, två var vita, en ljusgul och den fjärde var svart, alla med inslag av andra färger. De bröstade upp sig och var väldigt vackra, vilken uppvisning! Det var svårt att slita sig från den synen, men vi hade fler mål för dagen och fortsatte mot Ljungdalen. Först stannade vi vid Storsjödeltat och det lilla fågeltornet som finns där. Efter att gått på en liten stig genom en ganska tät skog kom vi ut till ett myrlandskap och där var det fullt av fåglar. Silvertärnor, dvärgmåsar och skratmåsar dominerade, häckningen var i full gång. Två fiskgjusar, ett par sångsvanor, storspov, smålom, svärta, några vadare och ännu fler arter såg vi där. Ett kort stopp till blev det innan vi kom fram till Storsjö Fiskecamp där vi skulle äta den, för resan, traditionella middagen. Älgfärsbiffar eller röding stod på vår meny. Lite spaning ut mot Storsjön och Ljungan hann vi med innan maten, fem sjöorrar simmade förbi och storspoven syntes på myren bredvid. Maten, och kall öl för några, smakade väldigt gott och välförtjänt nu. Men dagen var inte slut där utan vi fortsatte till Storsjö kyrkotjärn en liten bit längre ned, där häckade flera par svarthakedoppingar, några i bon nära gångvägen, de verkade inte särskilt störda av oss. Innan läggdags gick vi igenom dagens och gårdagens fåglar.

Spelande Brushanar

Foto: Per Johannesson

Söndag 11 juni

Dagen började med en tur till Fjällkällans stugby ovanför Funäsdalen. Per H hade laddat med falukorv, nuskulle lavskrikorna lockas fram. I den långa backen från Funäsdalen såg vi vår tredje tjäderhöna och resans andra älg. Korvtricket lyckades, och två småsugna lavskrikor kom fram och tog för sig, alla fick sig en bra titt på dem innan de återvände till skogen. Korven var nog inte den godaste de hade ätit. En av deltagarna ropade till och undrade vad det var för konstig hackspett hon såg, det var en tretåig hackspett, vilken tur vi hade som fick se den också.

Lavskrika

Foto: Per Johannesson

Tretåig hackspett

Foto Per Johannesson

Efter det äventyret gick färden åter till Flatruet, vi ville se lappsparv, efter att ha fått tips om var de kunde finnas stannade vi vid en vacker plats med en porlande fjällbäck. (På vår vandring runt tjärnarna i går såg några av oss en lappsparv som snabbt flög förbi en av tjärnarna.)

Sjungande Blåhake

Foto: Per Johannesson

Det blev en lång och förgäves väntan på lappsparv men vi fick se blåhakar som spelade och visade upp sig i solskenet, väl värda vår väntan. Det blev en tur nedför Flatruet också, vi hoppades att få se hökuggla där men den visade sig inte så vi åkte tillbaka till fjällbäcken. Längs vägen fick vi för andra gången se fjällabb som såg ut att ligga och vila alldeles nära vägen, de låg kvar när vi stannade och försiktigt öppnade bildörrarna för att se bättre och ta några bilder. Så spännande att få se de på riktigt nära håll.

Vilande Fjällabb

Foto Per Johannesson

Måndag 12 juni

Vi packade ihop våra saker och städade köket innan det var dags att åka hemåt. Lite spaning från Prästgården hanns det med, ny för idag var en gråhäger. Två stopp skulle vi hinna med innan Borlänge, det första var i Orsa, Lindängets fågeltorn/plattform. Här såg vi brun kärrhök som jagade runt bland sothöns och kanadagäss, en storspov som flög rakt över oss och landade vid sjökanten en bit bort, en törnsångare sjöng och visade upp sig alldeles nära. I sjön var det bland annat grågäss, vitkindade gäss, skrattnås och bläsänder.

Storspov Lindänget

Foto: Per Johannesson

I Leksand stannade vi på den andra sidan av Limsjön, där det fanns ett fågeltorn nära vattnet, här fick vi se resans första knölsvanar. Från tornet hade vi full insyn i ett fiskmåsbo med en vuxen fågel och två små ungar. Sista stoppet var Borlänge där vi åt middag och lämnade bilarna för att ta tåget tillbaka till Stockholm. Vår sista art hittade vi nära järnvägsstationen, det var gråsparvar.

På tåget summerade vi resans spaning som blev 111 arter. Nu kunde även en vinnare utses i tävlingen om antal fåglar som vi skulle få se. Vinnaren Eero Malmgren hade gissat 113 arter.

Vi hade inte bara tur med vädret, vi fick även se många av våra fjällfåglar och det blev en mycket lyckad resa, tack för den upplevelsen.

Författare: Lotta Norman med support av Per Helgesson

Artlista: Gustav Knall

Fotografer: Per Johannesson och Lotta Norman

Gruppfoto i Lindänget, Orsa. **Bakre led från vänster:** Maj-Britt Oliw, Ernst Oliw, Roland Nilsson, Lina Hejenstedt, Bertil Malmgren, Magnus Johansson, **mellanledet:** Gustav Knall, Helena Persson, Karin Lycke, Anita Melinder, Lotta Norman, Rose-Marie Elthammar, **Sittande:** Per Helgesson, Eero Malmgren, Sofia Fahle och fotografen Per Johannesson

Tillbakablickar med fika mot Nipfjället och dess arter

Foto Lotta Norman

Artlista Södra Fjällen 8 till 12 juni, 2023

Fågel	Tor	Fre	Lör	Sön	Mån
Kanadagås	1				1
Vitkindad gås					1
Grågås					1
Knölsvan					1
Sångsvan			1	1	1
Bläsand	1	1	1	1	1
Gräsand	1	1	1	1	1
Kricka	1	1	1	1	1
Vigg		1	1	1	1
Svärta		1	1		1
Sjöorre			1	1	
Knipa		1	1	1	1
Storskrake			1		
Småskrake				1	
Tjäder		1	1	1	
fjällripa		1			
Dalripa			1		
Tornseglare	1	1	1	1	1
Gök		1		1	
Tamduva	1				
Skogsduva					1
Ringduva	1	1	1	1	1
Sothöna					1
Trana	1		1	1	1
Skäggdopping					1
Svarthakedopping			1		
Tofsvipa	1				1
Ljungpipare		1	1	1	
Större strandpipare			1	1	1
Fjällpipare		1			
Småspov		1	1		
Storspov			1		1
Brushane			1		1
Dubbelbeckasin		1			
Enkelbeckasin		1	1		
Smalnäbbad simsnäppa			1	1	
Drillsnäppa		1	1	1	
Skogssnäppa			1		
Rödbena		1	1	1	1
Grönbena		1	1	1	
Gluttsnäppa		1	1	1	1
Skrattmås	1		1		1
Dvärgmås			1		
Fiskmås	1	1	1	1	1
Gråtrut					1
Fisktärna					1
Silvertärna		1	1		
Fjällabb		1	1	1	
Smålom		1	1		
Storlom			1		1
Gråhäger					1
Fiskgjuse			1		1
Kungsörn		1			
Sparvhök		1			
Brun kärrhök	1				1
Ormvråk	1				1

Fågel	Tor	Fre	Lör	Sön	Mån
Tretåig hackspett				1	
Större Hackspett			1		1
Tornfalk	1	1	1	1	1
Stenfalk			1		
Lärfalk					1
Lavskrika				1	
Skata	1	1	1	1	1
Kaja	1	1		1	1
Kråka	1	1	1	1	1
Korp	1	1	1	1	
Talltita	1		1	1	
Blåmes				1	1
Talgoxe	1	1		1	1
Ladusvala	1	1	1	1	1
Hussvala		1	1		
Lövsångare	1	1	1	1	1
Gransångare				1	
Kärrsångare	1				
Trädgårdssångare		1	1	1	1
Törnsångare	1				1
Kungsfågel		1		1	1
Nötväcka				1	1
Stare	1		1		
Ringtrast		1			
Koltrast	1		1		1
Björktrast	1	1	1	1	1
Rödvingetrast		1	1	1	
Taltrast	1	1		1	
Grå flugsnappare				1	
Rödhake		1			
Blåhake		1	1	1	
Svartvit flugsnappare		1	1	1	1
Rödstjärt			1	1	
Buskskväta			1		1
Stenskvätta	1	1	1	1	
Strömstare		1			
Gråsparv					1
Pilfink	1				
Järnsparv				1	
Gulärta	1	1	1	1	
Forsärta	1				
Sädesärta	1	1		1	1
Ängsplärka	1	1	1	1	1
Trädpiplärka				1	
Bofink	1	1	1	1	1
Bergfink	1	1	1	1	
Domherre	1			1	
Rosenfink	1				
Grönfink		1		1	1
Gråsiska				1	
Större Korsnäbb			1		
Grönsiska			1	1	
Lappsparv			1		
Gulspurv		1	1	1	
Sävsparv			1	1	

Totalt antal arter under resan var 111 st.